Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0545/2017 }
B8-0548/2017 }
B8-0552/2017 }
B8-0557/2017 }
B8-0559/2017 } RC1

4.10.2017

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pateiktus pasiūlymus dėl rezoliucijų:
Verts/ALE (B8-0545/2017)
ALDE (B8-0548/2017)
S&D (B8-0552/2017)
PPE (B8-0557/2017)
ECR (B8-0559/2017)

dėl Krymo totorių bendruomenės vadovų Achtemo Čyjhozo, Ilmio Umerovo ir žurnalisto Mykolos Semenos atvejų
(2017/2869(RSP))

Cristian Dan Preda, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Elmar Brok, Dubravka Šuica, Sven Schulze, Tunne Kelam, Lefteris Christoforou, Ivan Štefanec, Laima Liucija Andrikienė, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Mairead McGuinness, David McAllister, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Bogdan Brunon Wenta, Tomáš Zdechovský, Claude Rolin, Jaromír Štětina, Michaela Šojdrová, Milan Zver, Csaba Sógor, József Nagy, Brian Hayes, Adam Szejnfeld, Luděk Niedermayer, Patricija Šulin, Anna Záborská, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Seán Kelly, Deirdre Clune, Andrey Kovatchev, Roberta Metsola, Stanislav Polčák, Anna Maria Corazza Bildt, Ivana Maletić, Željana Zovko, Dariusz

Rosati, László Tőkés, Jiří Pospíšil, Inese Vaidere
PPE frakcijos vardu
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Tibor Szanyi
S&D frakcijos vardu
Charles Tannock, Anna Elżbieta Fotyga, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Karol Karski, Zdzisław Krasnodębski, Urszula Krupa, Branislav Škripek, Monica Macovei, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská, Zbigniew Kuźmiuk
ECR frakcijos vardu
Johannes Cornelis van Baalen, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Petras Auštrevičius, Marietje Schaake, Urmas Paet, Pavel Telička, Louis Michel, Frédérique Ries, Nathalie Griesbeck, Jasenko Selimovic, Gérard Deprez, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Marian Harkin, Dita Charanzová, Cecilia Wikström, Ivan Jakovčić, Beatriz Becerra Basterrechea, Robert Rochefort, Martina Dlabajová, Valentinas Mazuronis, Norica Nicolai, Carolina Punset, Jozo Radoš
ALDE frakcijos vardu
Rebecca Harms, Heidi Hautala, Bronis Ropė, Igor Šoltes, Davor Škrlec, Michel Reimon, Sven Giegold, Bodil Valero, Jordi Solé, Bart Staes
Verts/ALE frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl Krymo totorių bendruomenės vadovų Achtemo Čyjhozo, Ilmio Umerovo ir žurnalisto Mykolos Semenos atvejų (2017/2869(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą ir į išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Ukrainos ir Krymo bei dėl Europos kaimynystės politikos ir Rytų partnerystės, visų pirma į savo 2016 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl asociacijos susitarimų bei išsamių ir visapusiškų laisvosios prekybos erdvių su Gruzija, Moldova ir Ukraina[1], į savo 2016 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių, pirmiausia Krymo totorių, padėties Kryme[2], į savo 2016 m. gegužės 12 d. rezoliuciją dėl Krymo totorių[3] ir į savo 2017 m. kovo 16 d. rezoliuciją dėl Ukrainos kalinių Rusijoje ir padėties Kryme[4],

– atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro pranešimą „Žmogaus teisių padėtis laikinai okupuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste (Ukraina)“,

– atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 27 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 68/262 „Ukrainos teritorinis vientisumas“ ir į 2016 m. gruodžio 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 71/205 „Žmogaus teisių padėtis Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste (Ukraina)“,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimus pratęsti sankcijas Rusijos Federacijai dėl neteisėtos Krymo pusiasalio aneksijos,

– atsižvelgdamas į tarptautinę humanitarinę teisę, visų pirma į jos nuostatas dėl okupuotų teritorijų ir elgesio su civiliais gyventojais bei jų apsaugos,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi daugybėje patikimų pranešimų, įskaitant naujausią JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro pranešimą, pateikiama įrodymų apie vis dažnesnius žmogaus teisių pažeidimus Kryme, dėl kurių nukenčia Krymo totorių atstovai, žurnalistai, žiniasklaidos darbuotojai, tinklaraštininkai ir paprasti žmonės, nepritariantys Rusijos okupacijai arba tiesiog mėginantys užfiksuoti *de facto* valdžios institucijų vykdomus žiaurumus;

B. kadangi 2017 m. rugsėjo 25 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro pranešime „Žmogaus teisių padėtis laikinai okupuotoje Krymo Autonominėje Respublikoje ir Sevastopolio mieste (Ukraina)“ pažymima, kad turima užfiksuotų tokių sunkių žmogaus teisių pažeidimų, kaip savavališki suėmimai ir kalinimas, priverstinis dingimas,

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0018.
[2] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0043.
[3] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0218.
[4] Priimti tekstai, P8_TA(2017)0087.

netinkamas elgesys ir kankinimas bei mažiausiai viena neteisminė egzekucija;

C. kadangi Krymo totorių lyderis ir Medžliso pirmininko pavaduotojas Ilmis Umerovas buvo nuteistas dvejus metus kalėti už tai, kad pareiškė nepritariąs neteisėtai Krymo pusiasalio aneksijai, pritaikius Rusijos baudžiamojo kodekso 280 straipsnio 1 dalį dėl „viešo raginimo imtis veiksmų siekiant pažeisti Rusijos teritorinį vientisumą“;

D. kadangi 2014 m. vasario 26 d. Medžliso pirmininko pavaduotojas Achtemas Čyjhozas buvo nuteistas aštuonerius metus kalėti už „masinių neramumų organizavimą“;

E. kadangi pagal Rusijos baudžiamojo kodekso 280 straipsnio 1 dalį dėl viešo raginimo imtis veiksmų siekiant pažeisti Rusijos teritorinį vientisumą žurnalistui Mykolai Semenai skirta dvejų su puse metų kalėjimo bausmė nuosprendžio vykdymą atidedant ir trejus metus uždrausta dirbti žurnalistinį darbą;

F. kadangi pastarojo meto teismo sprendimai įrodo, kad teismų sistema yra tapusi politiniu įrankiu siekiant imtis represijų prieš tuos, kurie nepritaria Rusijos įvykdytai Krymo pusiasalio aneksijai;

G. kadangi įvairiais atvejais pranešama apie pagrobimus, priverstinį dingimą, taip pat kankinimą bei žiaurų ir žeminamą elgesį kalinimo įstaigose; kadangi žmonės kankinami siekiant išgauti netikrą kaltės pripažinimą; kadangi šie įtarimai iki šiol nebuvo tinkamai ištirti;

H. kadangi Kryme vykdomas didelio masto viešos ir privačios nuosavybės nusavinimas neskiriant kompensacijų ir nepaisant tarptautinės humanitarinės teisės nuostatų, kuriomis nuosavybė saugoma nuo konfiskavimo ar sunaikinimo;

I. kadangi, uždarant žiniasklaidos priemones, Kryme stipriai ribojamos pilietinės visuomenės veiklos galimybės ir tai daro neproporcingai didelį neigiamą poveikį Krymo totorių bendruomenei, jų teisėms į informaciją ir savo kultūros bei tapatybės puoselėjimą;

J. kadangi Rusijos Federacijos įvykdyta Krymo aneksija yra neteisėta ir pažeidžia tarptautinę teisę bei Europos susitarimus, kuriuos yra pasirašiusi tiek Rusijos Federacija, tiek Ukraina, visų pirma JT Chartiją, Helsinkio baigiamąjį aktą ir 1994 m. Budapešto memorandumą bei 1997 m. Ukrainos ir Rusijos Federacijos draugystės, bendradarbiavimo ir partnerystės sutartį;

K. kadangi visu aneksijos laikotarpiu Rusijos Federacija turi prisiimti atsakomybę už Krymo gyventojų ir piliečių apsaugą, naudodamasi regione veikiančiomis *de facto* valdžios institucijomis;

1. smerkia nuosprendžius Krymo totorių lyderiui ir Medžliso pirmininko pavaduotojui Ilmiui Umerovui ir Medžliso pirmininko pavaduotojui Achtemui Čyjhozui bei žurnalistui Mykolai Semenai; reikalauja panaikinti šiuos nuosprendžius, nedelsiant besąlygiškai išlaisvinti I. Umerovą ir A. Čyjhozą ir nedelsiant besąlygiškai panaikinti kaltinimus M. Semenai;

2. griežtai smerkia griežtus nuosprendžius, paskelbtus Krymo totorių bendruomenės lyderiams ir kitiems Rusijos aneksijai nepritariantiems asmenims – Uzairui Abdulajevui, Teimurui Abdulajevui, Zevriui Abseutovui, Rustemui Abiltarovui, Muslimui Alijevui, Refatui Alimovui, Ali Asanovui, Volodymyrui Baluchui, Enveriui Bekirovui, Oleksijui Besarabovui, Hlibui Šablijui, Oleksijui Čirnijui, Mustafai Degermendži, Emiliui Džemadenovui, Arsenui Džeparovui, Volodymyrui Dudkai, Pavlo Grybui, Rustemui Ismailovui, Mykolai Karpiukui, Stanislavui Klychui, Andrijui Kolomijecui, Oleksandrui Kolčenkai, Oleksandrui Kostenkai, Emirui-Useinui Kuku, Sergejui Litvinovui, Enveriui Mamutovui, Remziui Memetchovui, Jevhenui Panovui, Jurijui Primovui, Volodymyrui Prisičiui, Feratui Saifulajevui, Eideriui Saledinovui, Olegui Sencovui, Vadymui Sirukui, Oleksijui Stognijui, Redvanui Suleimanovui, Romanui Suščenkai, Mykolai Šipturui, Dmytro Štyblikovui, Viktorui Ščiurui, Rustemui Vaitovui, Valentynui Vygovskiui, Andrijui Zachtejui ir Ruslanui Zeitulajevui – kurių teismo procesas priminė farsą ir kuriems buvo pateikti abejotini kaltinimai; reikalauja panaikinti jiems paskelbtus teismo sprendimus ir nedelsiant išlaisvinti įkalintuosius;

3. smerkia diskriminacinę politiką, kurią vadinamosios valdžios institucijos vykdo visų pirma čiabuvių Krymo totorių bendruomenės atžvilgiu, jų nuosavybės teisių pažeidimą, stiprėjantį šios bendruomenės ir visų, kurie nepritaria Rusijos aneksijai, bauginimą politiniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime;

4. mano, kad Krymo totorių teisės buvo šiurkščiai pažeistos 2016 m. balandžio 26 d. uždraudus Medžliso veiklą ir paskelbus jį ekstremistine organizacija, taip pat uždraudus bendruomenės lyderiams grįžti į pusiasalį; ryžtingai pakartoja savo raginimą nedelsiant panaikinti susijusius sprendimus ir sustabdyti jų galiojimą bei vykdyti 2017 m. balandžio 19 d. paskelbtą Tarptautinio Teisingumo Teismo nutartį dėl laikinųjų priemonių Ukrainos byloje prieš Rusijos Federaciją, kurioje pažymima, kad Rusijos Federacija turi liautis ribojusi Krymo totorių bendruomenės galimybę išsaugoti jai atstovaujančias institucijas, įskaitant Medžlisą, ir susilaikyti nuo tokių apribojimų įvedimo;

5. primena, kad iš tikrųjų dėl represijų ir taikomų teisės aktų, kuriais siekiama kovoti su ekstremizmu, terorizmu ir separatizmu, Krymo pusiasalyje nepaprastai pablogėjo žmogaus teisių padėtis ir paplito žodžio ir asociacijų laisvių pažeidimai, be to, Rusijos pilietybė dabar jau primetama sistemiškai, o pagrindinės laisvės Krymo pusiasalyje neužtikrinamos; ragina atšaukti diskriminacinius teisės aktus ir pabrėžia, kad būtina nedelsiant įvesti atskaitomybės už žmogaus teisių pažeidimus ir nepaisymą pusiasalyje reikalavimą;

6. griežtai smerkia įsigalėjusią sulaikytųjų perkėlimo į tolimus Rusijos regionus praktiką, nes tai didžiulė kliūtis jiems palaikyti ryšį su šeima ir draugais, o žmogaus teisių organizacijos negali stebėti jų gerovės; pabrėžia, kad ši praktika pažeidžia galiojančius Rusijos teisės aktus, visų pirma baudžiamojo proceso kodekso 73 straipsnį, pagal kurį bausmė turi būti atliekama regione, kuriame nuteistasis gyvena arba kuriame buvo priimtas teismo nuosprendis;

7. ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir ES delegaciją Rusijoje atidžiai stebėti vykstančius teismo procesus ir atkreipti dėmesį į tai, kaip elgiamasi su sulaikytaisiais; reiškia ypač didelį susirūpinimą dėl pranešimų apie tai, kad už bausmę taikomas

psichiatrinis gydymas; tikisi, kad ES delegacija, EIVT ir valstybių narių ambasados atidžiai stebės šiuos procesus ir stengsis susitikti su sulaikytaisiais iki proceso, jo metu ir jam pasibaigus;

8. ragina Europos Žmogaus Teisių Teismą didžiausią prioritetą teikti visų iš Krymo ateinančių skundų dėl žalos atlyginimo nagrinėjimui, nes Rusijos vidaus teismų sistema šiais atvejais teisių gynimo priemonių negali užtikrinti ir neužtikrina;

9. smerkia represijas prieš nepriklausomus žiniasklaidos šaltinius, atstovaujančius mažumų bendruomenėms, ir ragina Rusijos valdžios institucijas nesudaryti teisinių ir administracinių kliūčių joms veikti;

10. ragina leisti tarptautiniams žmogaus teisių stebėtojams, įskaitant specialių JT, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ir Europos tarybos padalinių darbuotojus, netrukdomiems atvykti į Krymo pusiasalį, kad jie galėtų ištirti padėtį pusiasalyje, taip pat ragina parengti nepriklausomus stebėsenos mechanizmus; remia iniciatyvas, kurioms ėmėsi vadovauti Ukraina, siekdama spręsti šiuos klausimus Žmogaus teisių taryboje ir Generalinėje Asamblėjoje; ragina EIVT ir Europos Sąjungos specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais nuolat stebėti žmogaus teisių padėtį Krymo pusiasalyje ir apie ją informuoti Parlamentą;

11. ragina Komisiją remti projektus ir mainus, kuriais siekiama gerinti žmonių tarpusavio ryšius ir kuriais skatinamas taikos kūrimas, konfliktų sprendimas, susitaikymas bei kultūrų dialogas – taip pat ir Kryme; ragina vengti biurokratinių kliūčių ir kviečia vadovautis lankstesniu požiūriu, kad tarptautiniams stebėtojams, įskaitant parlamentarus, būtų lengviau atvykti į pusiasalį – pritariant Kijevui ir tokio apsilankymo neinterpretuojant kaip aneksijos pripažinimo;

12. pabrėžia, kad visų asmenų, atsakingų už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant Krymo ir Rusijos pareigūnus, tiesiogiai atsakingus už Achtemo Čyjhozo, Mykolos Semenos ir Ilmio Umerovo apkaltinimą ir nuteisimą, atžvilgiu turėtų būti taikomos ribojamosios priemonės, kurios turėtų apimti lėšų įšaldymą ES bankuose ir draudimą keliauti; pakartoja, kad remia ES sprendimą uždrausti importą iš Krymo ir kai kurių prekių ir technologijų, investicijų, prekybos ir paslaugų eksportą į Krymą;

13. apgailestauja dėl sunkios Krymo vaikų padėties, nes jiems tenka augti be savo tėvų, iš kurių, kaip *de facto* politinių kalinių, buvo neteisėtai atimta laisvė, įskaitant tuos, kurie buvo perkelti į tolimus Rusijos Federacijos regionus; mano, kad tai akivaizdus tarptautinių žmogaus teisių, vaiko teisių ir Rusijos Federacijos tarptautinių įsipareigojimų, pvz., JT vaiko teisių konvencijos, pažeidimas; ragina Rusijos valdžios institucijas ir *de facto* Krymo valdžios institucijas leisti minėtiems asmenims reguliariai palaikyti ryšį su savo šeimos nariais, ypač su nepilnamečiais vaikais;

14. primena Rusijos valdžios institucijoms, kad, kaip *de facto* okupacinė jėga, faktiškai kontroliuojanti Krymą, jos visapusiškai atsakingos už Krymo piliečių apsaugą nuo savavališko teisminių ar administracinių priemonių taikymo ir kad dėl tos pačios priežasties jos turi paisyti tarptautinės humanitarinės teisės bei užtikrinti žmogaus teisių apsaugą pusiasalyje;

15. remia Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę, vienybę ir teritorinį vientisumą, išsaugant jos tarptautiniu mastu pripažintas sienas, ir pakartoja, kad smerkia Rusijos Federacijos įvykdytą neteisėtą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto aneksiją; pritaria ES ir jos valstybių narių politikai nepripažinti neteisėtos Krymo pusiasalio aneksijos ir taikyti ribojamąsias priemones, kurių imtasi šiuo atžvilgiu; reiškia didžiulį susirūpinimą dėl didelio masto militarizacijos, kurią Krymo pusiasalyje vykdo Rusija ir kuri kelia grėsmę regiono ir visos Europos saugumui;

16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms, Ukrainos prezidentui, Ukrainos ir Rusijos Federacijos vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybos ir ESBO parlamentinėms asamblėjoms, Krymo totorių tautiniam parlamentui (Medžlisui) ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.